

Styrelse för sammanslutningen

### Mötesinformation

**Tid** 25.3.2024 8:00 - 25.3.2024 12:35

**Plats** Föreläsningssal Hattifnatt, Nya barnsjukhuset, D-delen, 1:a vån.

### Behandlade ärenden

Mötesinformation och deltagare .....	1
36 § Bokslut 2023, verksamhetens och ekonomins utfall år 2023 .....	4
37 § Anpassningsprogrammet för ekonomin och arbetet med servicenätet .....	8
38 § Verksamhet och ekonomi i januari .....	11
39 § HUS Kvalitets- och patientsäkerhetsrapport för 2023 och planen för 2024 .....	13
40 § Uppdatering av språkraven inom HUS .....	15
41 § Val av medlem till nationalspråksnämnden .....	21
42 § Beslut som inkommit gällande förfarandet med övertagningsrätt enligt § 97 i välfärdsområdeslagen .....	23
43 § Övriga ärenden .....	25
44 § Informationsärenden .....	28
Omprovning .....	29

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

**Tid** 25.3.2024 8:00 - 12:35

**Plats** Föreläsningssal Hattifnatt, Nya barnsjukhuset, D-delen, 1:a vån.

**Tilläggsuppgifter**

**Deltagare**  
**Beslutsfattare** Risto Rautava, ordförande  
Markku Sistonen, vice ordförande, -44 §, -12.20  
Seija Muurinen  
Sanna Vesikansa, -39 §, -11.52  
Osmo Soininvaara  
Ilkka Taipale, -39 §, -11.51  
Anna Vuorjoki, -44 §, -12.30  
Marika Räf, -44 §, -12.20  
Mikko Piirtola  
Karin Cederlöf, -39 §, -11.54  
Heli Hakala  
Pirkko Letto  
Ulla-Mari Karhu, 36 §-, 8.11-  
Elin Blomqvist-Valtonen  
Anne Portaankorva  
Kari Reijula

**Övriga** **Med närvaro- och yttranderätt**  
Helsingfors stad  
Daniel Sazonov, -37 §, 11.10  
Västra Nylands välfärdsområde  
Mia Laiho, -36 §, -8.50  
Vanda och Kervo välfärdsområde  
Maarit Raja-aho, -40 §, -12.12  
Mellersta Nylands välfärdsområde  
Helinä Perttu, 36 §-, 8.11-  
Kristiina Kariniemi-Örmälä  
Östra Nylands välfärdsområde  
Mikaela Nylander, -37 §, -10.40

Harry Bogomoloff, nationalspråksnämndens ordförande

Matti Bergendahl, verkställande direktör, föredragande  
Markku Mäkijärvi, chefsöverläkare  
Marja Renholm, förvaltningsöverskötare  
Jari Finnilä, ekonomidirektör  
Paula Isopahkala, kommunikationsdirektör

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

Lauri Tanner, förvaltningsdirektör, sekreterare

Minna Ainasvuori, huvudansvarig revisor, 36 §, 8.00-8.44

Seppo Heinonen, direktör för verksamhetsområde, HUS

Kvinnosjukdomar och förlossningar, 37 §, 9.35-11,27

Teppo Heikkilä, förvaltningsöverläkare, 38-39 §, 11.40-12.10

Veli-Matti Ulander, förvaltningsöverläkare, 38-39 §, 11.40-12.10

**Frånvarande**

Annika Kokko

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

### **Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet**

Beslut Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

### **Val av protokolljusterare**

Beslut Sammanträdet valde ledamot Heli Hakala (suppleant Pirkko Letto) till protokolljusterare.

### **Protokollet framlagt till påseende**

Protokollet är framlagt till påseende enligt lag om välfärdsområden 145 § den 26.3.2023.

**36 § Bokslut 2023, verksamhetens och ekonomins utfall år 2023****Redogörelse**

HUS-sammanslutningens stämma godkände vid sitt möte den 14 december 2022 § 21 budgeten för 2023. Resultatmålet för 2023 var ett nollresultat, varvid årsbidraget motsvarar avskrivningarna. Den faktureringsram som beviljats HUS genom välfärdsområdena och Helsingfors stad för 2023 uppgick till 2 101,4 miljoner euro, vilket är cirka 73 miljoner under den nivå som HUS föreslagit. I och med att finansieringen var fast, och i princip redan för knapp med tanke på verksamheten, tvingades man anpassa budgeten betydligt.

Styrelsen behandlade läget för beredningen av budgeten flera gånger under hösten och drog upp riktlinjerna för balanseringsprogrammet. Programmet innehöll bland annat Minskning av HUS eget forskningsanslag från 17 miljoner euro till 10 miljoner euro då finansieringsgrunden saknades, vilket slutligen dock inte realiserades. HUS forskningsverksamhet har en betydande inverkan på utvecklingen av hälso- och sjukvården i hela Finland. Den saknade andelen finansiering på 7 miljoner bokfördes tekniskt under stöd och bidrag och förhandlingar om finansieringen fördes med social- och hälsovårdsministeriet och välfärdsområdena. Ingen finansiering beviljades dock. I budgeten inkluderades också intäkter på 15 miljoner euro från försäljning av tillgångar där det viktigaste planerade försäljningsobjektet var Logistikcentralen. I sammanslutningens styrelse stakade man dock den 18 december 2023 ut att § 174 det inte finns förutsättningar för försäljning 2023 enligt det utlåtande som man fått om ärendet från social- och hälsovårdsministeriet. Även oplanerade förändringar när det gäller kostnaderna påverkade resultatet betydligt. Den viktigaste faktorn som påverkade resultatet var löneuppgörelsen inom social- och hälsovården. Nivån på den var ännu inte känd i budgetskedet, vilket innebar en kostnadsökning på cirka 48,5 miljoner euro.

Det totala antalet inkomna remisser ökade betydligt jämfört med 2022. Det jämförbara antalet elektiva remisser (356 158) som gäller på förhand planerad icke-brådskande vård ökade med 5,2 procent jämfört med året innan.

Antalet jourbesök inom den specialiserade sjukvården minskade med 1,0 procent från 2022. År 2023 uppgick antalet jourbesök per dag till i genomsnitt 701, medan antalet 2022 var cirka 708 jourbesök.

Det totala antalet olika personer som vårdats vid HUS (inkluderande både samjourernas hälsovårdscentralpatienter och den specialiserade sjukvårdens patienter) var 691 702 personer. Antalet ökade med 2,9 procent från året innan. Inom den specialiserade sjukvården vårdades totalt 569 404 olika patienter. Antalet

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/2004/2024

ökade med 3,2 procent från året innan.

Av invånarna i de välfärdsområden som är medlemmar i HUS och Helsingfors stad använde totalt 630 283 invånare (35,8 procent) de tjänster som räknas till ramen. Antalet ökade med 8 980 personer (+ 1,4 procent) från året innan.

Kostnaden per invånare var 2023 i genomsnitt 1 214 euro, vilket är 10 euro (+0,8 procent) mer än den deflaterade kostnaden per invånare 2022.

Den jämförbara volymen för produktionen av sjukvårdstjänster överskred budgeten med 0,8 procent och ökade med 3,9 procent jämfört med året innan. Produktionen koncentrerades i större omfattning än planerat till lättare produkter (till exempel poliklinikbesök och dagkirurgi).

För budgetåret 2023 ställdes som bindande mål för ramen när det gäller medlemsfaktureringen inom HUS-sammanslutningen 2 101,4 miljoner euro. Utfallet överensstämde som beräknat med budgeten i och med att ramen är fast för varje år. Utfallet för användningen av tjänsterna överskred ramen med totalt 34,6 miljoner euro och variationen för varje medlem var stor.

Verksamhetskostnaderna (2 892,6 miljoner euro) överskred budgeten med 2,1 procent, 61,0 miljoner euro. Den viktigaste kostnadsposten som medförde överskridningen var personalkostnader på 1 604,8 miljoner euro som överskred budgeten med 3,5 procent (54,0 miljoner euro). I budgetskedet kände man ännu inte till lönehöjningarna inom social- och hälsovårdssektorn 2023 och i budgeten hade man förberett sig på cirka hälften minde höjningar. Verksamhetsintäkterna (2 906,5 miljoner euro) underskred budgeten med 1,7 procent, 51,4 miljoner euro. Den viktigaste orsaken till att intäkterna underskred budgeten var den alltför högt uppskattade försäljningen av corona- och provtagningsanalyser för 2023. Nivån på tjänsteproduktionen normaliserades 2023 efter många avvikande år. Antalet fakturerade fördröjningsdagar sjönk betydligt från 2022.

Det slutliga resultatet för räkenskapsperioden 2023 visar ett underskott på 111,1 miljoner euro. HUS-sammanslutningen hade sedan tidigare ett underskott från 2022 på 93 000 euro, eftersom den finansiering som finansministeriet beviljat för beredningen av social- och hälsovårdsreformen inte täckt alla de orsakade kostnaderna. Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska ett underskott i välfärdsområdets balansräkning täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. På så sätt ska HUS-sammanslutningen täcka det ackumulerade underskottet på 111,2 miljoner euro för 2022 och 2023 före utgången av 2025.

År 2023 uppgick HUS investeringar till totalt 250,4 miljoner euro. Det totala utfallet för de investeringar som tas upp i HUS egna balansräkning var 237,1 milj. euro. Andelen byggande var 179,1 miljoner euro. Huvuddelen av de stora projekten finns ännu på sjukhusområdena i Mejlans, Jorv, Pejas och Hyvinge. De till kostnaderna största byggprojekten på Mejlans område 2023 var Eksjukhuset (62,7 miljoner), Jorvs sjukhus nya avdelningsbyggnad (43,8 miljoner euro) och totalrenoveringen av Kvinnoklinikens A-del (16,7 miljoner euro). Dessutom var totalrenoveringen av Jorvs sjukhus K-operationsavdelning samt underliggande utrymmen (7,5 miljoner) och totalrenoveringen av Hyvinge sjukhus avdelningar 3 och 4 samt totalrenoveringen av A-delens fasad (5,6 miljoner) omfattande byggprojekt. I budgeten reserverades för investeringar (inklusive alla finansieringsformer) 259,9 miljoner euro, varav 250,4 miljoner användes.

Långfristigt lån lyftes för 160,0 miljoner euro och amorteringar av lånen gjordes för 29,6 miljoner euro år 2023. I slutet av året uppgick lånen till 996,2 miljoner euro. Ingen kortfristig finansiering behövdes för att säkra likviditeten under det gångna året och inte heller några kortfristiga lån fanns vid tidpunkten för bokslutet. Lånefordringarna minskade till 24,1 miljoner euro. De likvida medlen uppgick till 130,8 miljoner euro. Kassalikviditeten var 15,1 dagar och således uppnåddes målet för kassalikviditeten som var 15 dagar. HUS-sammanslutningens soliditetsgrad var 14,9 procent (minimimålnivå 20 procent). Lånestocken beräknas växa de närmaste åren, vilket är en följd av HUS investeringsprogram.

För att föredragningslistan ska vara mer lättläst och på grund av det tekniska genomförandet är beredningstexten kortfattad och en utförligare föredragnings-text över bokslutet för 2023 finns som bilaga.

## Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att

1. anteckna personalberättelsen för 2023 (**bilaga 1**) för kännedom;
2. underteckna bokslutet och verksamhetsberättelsen för 2023 (**bilaga 2**) samt skicka dem till revisorerna och till sammanslutningens stämma för godkännande och
3. för sammanslutningens stämma föreslå att HUS-sammanslutningen resultat -111 149 776,94 euro bokförs till HUS-sammanslutningens balansräkning på över-/underskottskontot under eget kapital

## Beslut

Beslutsförslaget godkänns.

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/2004/2024

**Offentlighet**

Offentligt

**Grund för beslutsrätten**

Grundavtal § 13

**Tilläggsuppgifter**

Verkställande direktör Matti Bergendahl, fornamn.efternamn@hus.fi  
Ekonomidirektör Jari Finnilä, fornamn.efternamn@hus.fi

**Bilagor**

1. Personalberättelse 2023
- 1.b Personalberättelse tabeller 2023
3. Bilagan till dokumentet Bokslut för 2023 bilagor per medlemskommun
4. Utförligare beredningstext BS 2023
2. HUS-sammanslutningen bokslut och verksamhetsberättelse för 2023

**För kännedom**

Koncernekonomichef Tarja Kortesalmi



## **37 § Anpassningsprogrammet för ekonomin och arbetet med servicenätet**

### **Redogörelse**

Efter att välfärdsområdesreformen trädde i kraft har ekonomins betydelse framhävts och blivit mycket viktig, då vi för första gången i hela landet öppet och transparent ser hur mycket social- och hälsovårdstjänster samt räddningstjänster kostar för samhället och hur ordnandet och produktionen av dem är i förhållande till statens finansiering av social- och hälsovården samt räddningsväsendet. För Nyland uppgår finansieringen av social- och hälsovårdstjänster samt räddningstjänster till cirka 6,7 miljarder euro men HUS-sammanslutningen får ingen direkt statlig finansiering alls, utan all dess finansiering kommer från Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. Ekonomins betydelse har på så sätt ökat märkbart inom HUS-sammanslutningen, eftersom HUS finansiering tidigare grundade sig på prestationsbaserad fakturering.

Utöver ekonomins ökade betydelse är även tillgången på personal, i synnerhet på lång sikt, betydligt svårare än tidigare och bör därför beaktas i planeringen av framtida tjänster så att tillgången på tjänster och patientsäkerheten kan tryggas inom alla enheter vid alla tidpunkter.

Behovet att anpassa HUS-sammanslutningens ekonomi för 2025-2027 uppgår till minst 225 miljoner euro och så omfattande besparingar kan inte genomföras med en så kallad osthysel, utan vi är tvungna att fundera även på åtgärder som är inriktade på tjänsterna, servicenätet och till och med på personalen. Anpassningarna kan undvikas genom att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad ökar HUS-sammanslutningens finansiering för 2025-2027, men tilläggsfinansiering anses inte vara möjlig.

En viktig del av anpassningsprogrammet för ekonomin är en bedömning av servicenätet och det bästa sättet att trygga tjänsterna, säkra patientsäkerheten och möjliggöra tillgången på yrkesutbildad personal i denna bedömning är profiländringar för sjukhusen.

I arbetet med servicenätet har det bästa alternativet ansetts vara en ändring av profilerna för Lojo och Borgå sjukhus till dagkirurgiska sjukhus som koncentrerar sig bland annat på ledproteskirurgi, annan ben- och ledkirurgi, gastroenterologisk kirurgi samt kirurgi för ögonsjukdomar samt för öron-, näs- och halssjukdomar. I profiländringen upphör den kirurgiska verksamheten utanför tjänstetid, men samtidigt stärks den kirurgiska verksamheten under tjänstetid. Samjouren fortsätter som tidigare vid dessa sjukhus och likaså den så kallade konservativa vårdavdelningsverksamheten.

För att ändringarna ska kunna genomföras säkert, genomförs profiländringen för Lojo sjukhus från början av 2026 och för Borgå sjukhus från början av 2027.

Genom profiländringarna för de här två sjukhusen kan vi uppnå behövliga ekonomiska besparingar från servicenätet samtidigt som den elektiva kirurgiska verksamheten dagtid kan ökas. På så sätt kan vi i framtiden trygga patientsäkerheten och dessutom bättre säkerställa tillgången på personal, då tillgången på personal till jourerna och treskiftsarbete har blivit svårare och torde bli ännu svårare i framtiden.

På mötet presenteras för sammanslutningens styrelse de utarbetade bakgrundsutredningarna inklusive konsekvensbedömningarna för förändringarna. Det är meningen att principbeslutet om utvecklingen av servicenätet ska fattas senast på mötet den 6 maj.

## **Beslutsförslag**

Sammanslutningens styrelse beslutar att

1. det material som presenteras på mötet innehåller tillräckliga grunder för ett principiellt ställningstagande om servicenätet,
2. beslutet om HUS servicenät fattas på mötet den 6 maj.

## **Ärendets behandling**

Under diskussionen i ärendet föreslog Elin Blomqvist-Valtonen understödd av Mikko Piirtola att sammanslutningens styrelse beslutar

1. anteckna utredningen om servicenätverket för kännedom,
2. att beslut om HUS servicenätverket fattas på sammanträdet den 6.5.
3. att det skall utarbetas en omfattande konsekvensbedömning av förslaget om nedläggning av Lojo sjukhusets förlossningsavdelning, som åtminstone bör bedöma nedläggningens konsekvenser till språklig service, personalens ställning och tillgång till arbetskraft, upprätthållandet av regional krisberedskap samt om akutvårdens och ambulanstransporternas roll i förlossningar utanför förlossningsavdelningarna.

Efter att förklarad diskussionen avslutad konstaterade ordföranden att under diskussionen framförts ett beslutsförslag som har vunnit understöd och sammanslutningens styrelse skall rösta om ärendet. Ordföranden frågade om punkterna 1 och 2 kunde antas enhälligt för att ersätta beslutsförslagets punkt 1 och

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/8233/2023

2. Eftersom ingen motsatte sig förslaget konstaterade ordföranden att punkterna 1 och 2 var godkända. Beträffande punkt 3 föreslog ordföranden att omröstningsordningen skulle vara att de som stöder föredragandens förslag röstar JA och de som stöder Blomqvist-Valtonens tillägg av punkt 3 röstar NEJ. I den genomförda omröstningen avgavs 11 JA-röster (Hakala, Karhu, Letto, Muurinen, Portaankorva, Reijula, Räf, Sistonen, Soininvaara, Vesikansa, Rautava) och 5 NEJ-röster (Blomqvist-Valtonen, Cederlöf, Piirtola, Taipale, Vuorjoki).

Ordföranden redogjorde för styrelsens beslut i enlighet med protokollets beslutsdel.

Till protokollet bifogas det material som presenterades vid mötet.

Efter att beslut fattats ajournerade ordföranden mötet för paus (11:32-11:40).

**Beslut**

Sammanslutningens styrelse beslutade

1. anteckna utredningen om servicenätverket för kännedom,
2. att beslut om HUS servicenätverket fattas på sammanträdet den 6.5.

**Offentlighet**

Offentligt

**Grund för beslutsrätten**

Grundavtal § 13

**Tilläggsuppgifter**

Verkställande direktör Matti Bergendahl, fornamn.efternamn@hus.fi

**Bilagor**

Beredning av servicenätet - Förslag för följande åtgärder

**För kännedom**

## 38 § Verksamhet och ekonomi i januari

### Redogörelse

#### Utfall 01/2024

Remisser: Under januari inkom sammanlagt 30 697 remisser inom den icke-brådskande vården till HUS enheter. Antalet remisser ökade med 5,4 procent jämfört med året innan. För 2,6 procent av de remisser som behandlades i januari var behandlingstiden längre än den övre gränsen på 21 dygn som anges i hälso- och sjukvårdslagen.

Kösituationen: Antalet patienter som väntar på en bedömning av vårdbehovet var sammanlagt 31 332, av vilka 31,2 procent har väntat längre än de tre månader som anges i hälso- och sjukvårdslagen.

Sammanlagt 34 961 patienter väntade på vård (avdelningsvård eller dagkirurgi 62,1 procent, öppenvård 37,9 procent) Antalet patienter var 942 fler än för en månad sedan. Antalet patienter som väntat länge på vård (mer än 6 månader) var 7 603, vilket är 423 patienter färre än i slutet av december. Antalet patienter som väntar på att få vård på vårdavdelning eller dagkirurgi var sammanlagt 24 940, av vilka 6 165 (24,7 procent) hade väntat på vård i mer än sex månader.

Serviceverksamhet: I januari överskred den jämförbara volymen planen som finns i budgeten med 6,7 procent och ökade med 10,9 procent jämfört med året innan. Användningen av hela den egna tjänsteverksamheten räknat i euro var 8,1 procent högre än planerat.

Största delen av användningen av HUS egen tjänsteverksamhet räknat i euro består av vårdperioder produktifierade som DRG-produkter. Användningen av hela NordDRG-gruppen räknat i euro var 11,6 procent mer än planerat. Användningen av klassiska DRG-produkter (vård på vårdavdelning) räknat i euro överskred budgeten med 10,5 procent. Utöver överskridningen av den planerade användningen av DRG-produkter, överskred användningen av produktgruppen Besök räknat i euro budgeten med 0,8 procent.

Antalet fördröjningsdagar uppgick till 726, vilket är en minskning med 54,8 procent jämfört med året innan.

Personal: Under januari har antalet årsverken ökat från förra året (+ 19,4 åv) och utfallet överskrider budgeten (49,1 åv). Den totala personalomsättningen för den ordinarie personalen i januari är 0,6 procent och utfallet är nästan på samma nivå

som förra året. Antalet sjukfrånvarodagar (1,2 dagar/person) var i januari på nästan samma nivå som förra året.

Ekonomi: Verksamhetsintäkterna underskred budgeten med 1,0 procent (2,7 miljoner euro). Även verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 3,5 procent (8,3 miljoner euro). Räkenskapsperiodens resultat visar ett överskott på 18,3 miljoner euro (budgeten +12,3 miljoner euro)

Beredningstexten har utarbetats utifrån uppgifter om utfallet för januari 2024. På mötet presenteras uppgifterna för januari-februari 2024 till den del de är tillgängliga då mötet hålls.

### **Beslutsförslag**

HUS-sammanslutningens styrelse beslutar att behandla läget för HUS-sammanslutningens verksamhet och ekonomi för januari samt anteckna månadsrapporten (tilläggsmaterial 1) för kännedom.

### **Beslut**

Beslutsförslaget godkänns.

### **Offentlighet**

Offentligt

### **Tilläggsuppgifter**

Ekonomidirektör Jari Finnilä, fornamn.efternamn@hus.fi

### **För kännedom**

**39 § HUS Kvalitets- och patientsäkerhetsrapport för 2023 och planen för 2024****Redogörelse**

Kvalitets- och patientsäkerhetsplanen och -rapporten för HUS Helsingfors universitetssjukhus har varit det viktigaste dokumentet för kvalitet och patientsäkerhet inom HUS. Organisationen för hälso- och sjukvård och dess personals huvudsakliga ansvarsområde är att erbjuda högklassig och säker vård och tjänster för alla patienter. Bestämmelser om att verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården ska göra upp en kvalitets- och patientsäkerhetsplan har tidigare funnits i hälso- och sjukvårdslagen. Lagen om tillsynen över social- och hälsovården som trädde i kraft i början av 2024 har till uppgift att säkra tjänster av god kvalitet samt klient- och patientsäkerheten på lika villkor inom den offentliga och privata social- och hälsovården. Sammanslutningens styrelse godkände HUS program för egenkontroll i september 2023.

Under verksamhetsåret har tillgången på vård fortfarande medfört betydande svårigheter. I och med att coronaepidemin gav med sig, personalsituationen förbättrades och svårigheterna med fortsatt vård inom primärvården lättade, förbättrades utsikterna något i slutet av 2023.

Aspekter som hade betydelse för kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet inom HUS 2023 var publiceringen av HUS Kvalitetshandbok för den kliniska tjänsteproduktionen, att den interna revisionsverksamheten påbörjades igen efter coronaepidemin, förankringen av social- och hälsovårdsministeriets nationella klient- och patientsäkerhetsstrategi 2022-2026, utvecklingen av en process för oavbruten läkemedelsbehandling, utnyttjande av kunskap om effektivitet för det generiska 15-dimensionella hälsorelaterade livskvalitetsinstrumentet i det kliniska arbetet och forskningsarbetet samt kontinuerlig utveckling av Apotti-utbildningen. Inom HUS fattades beslutet att införa kvalitetssystemet ISO 9001 även inom den kliniska tjänsteproduktionen. HUS stödtjänster har redan länge till många delar haft kvalitetssystemet ISO och genom att utöka systemet kan man uppnå synergieffekter.

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet kommer att fortsätta inom den referensram som lagen om tillsynen över hälso- och sjukvården har skapat. Fokusområden för utvecklingen 2024 är bland annat genomförandet av programmet för egenkontroll, kompetensutveckling inom dataskydd och dataskyddsprocesser samt inledande av samarbete mellan välfärdsområden.

**Beslutsförslag**

Sammanslutningens styrelse beslutar att godkänna HUS-sammanslutningens kvalitets- och patientsäkerhetsrapport för 2023 och planen för 2024.

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/2548/2024

## Ärendets behandling

Under diskussion i ärendet föreslog Mikko Piirtola, att sammanslutningens styrelse gör följande beslut:

"Sammanslutningens styrelse har blivit medveten från HUS-koncernens kvalitets- och patientsäkerhetsrapport för år 2023 och plan för år 2024 om den allvarliga situationen angående väntetiden till vården i HUS samt betydande överskridandet av de gränser som anges i 52 § hälso- och sjukvårdslagen. Sammanslutningens styrelse förutsätter att ledningen för HUS i framtiden håller sig till de tidsfrister som lagen kräver. Om det inte finns lämpliga resurser för detta ska detta utan dröjsmål anmälas till tillsynsmyndigheten och ägarna till HUS-sammanslutningen för att avsätta resurser och korrigera väntetider till lagstadgade gränser."

Ordföranden föreslog, att sammanslutningens styrelse bordlägger ärendet till följande sammanträde.

## Beslut

Bordlades.

## Offentlighet

Offentligt

## Grund för beslutsrätten

Grundavtal § 13

## Tilläggsuppgifter

Förvaltningsöverläkare Veli-Matti Ulander, fornamn.efternamn@hus.fi

## Bilagor

1. HUS-sammanslutningens kvalitet och patientsäkerhet Rapport 2023 - Planen 2024\_utkast

## För kännedom

Förvaltningsöverläkare Veli-Matti Ulander  
Kvalitetsöverläkare Sanna-Maria Kivivuori

## 40 § Uppdatering av språkraven inom HUS

### Redogörelse

HUS-sammanslutningen är enligt 6 § i språklagen en tvåspråkig myndighet. Enligt 5 § 1 mom. i lagen om ordnande av social och hälsovård ska HUS ordna sina tjänster på både finska och svenska, vilket förutsätter att HUS har anställd personal som behärskar båda språken. Enligt 3 § i lagen om språkkunskaper som krävs av offentligt anställda ska en myndighet när den anställer tjänstemän eller annan personal förvissa sig om att den som anställs har sådana språkkunskaper som arbetsuppgifterna kräver. Enligt 5 § 2 mom. i den lagen kan behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper fastställas på det sätt som föreskrivs i lagen om välfärdsområden, om inte behörighetsvillkoren i fråga om språkkunskaper fastställs genom lag. I 4 § 2 mom. i den lagen föreskrivs dessutom att när en tjänst eller någon annan plats ledigförklaras, ska i annonsen nämnas om det finns behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper samt vilka slags språkkunskaper som förutsätts i arbetet eller som räknas som en merit vid anställningen. Bestämmelserna ovan förutsätter i praktiken att HUS ska ha behörighetsvillkor som gäller kunskaper i finska och svenska.

Regionförvaltningsverken har sänt ett styrningsbrev den 6 november 2023 till de tvåspråkiga välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS där de vägleder mottagarna av brevet att "genom egenkontroll säkerställa att kundernas och patienternas språkliga rättigheter tillgodoses inom de social- och hälsovårdstjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar."

De nu gällande kraven på språkkunskaper inom HUS har fastställts av den tidigare styrelsen för samkommunen HNS och enligt de kraven är uppgifterna inom HUS indelade i fyra språkkunskapsklasser (I-IV). Av dem

1. gäller den högsta kravnivån för vissa ledande tjänster (till exempel verkställande direktör eller den redan indragna befattningen vice verkställande direktör),
2. gäller den näst högsta kravnivån befattningar för vilka behörighetsvillkoret är högre högskoleexamen och den personal som deltar i patientarbetet eller kundservice,
3. gäller den tredje högsta kravnivån "annan legitimerad personal" enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och annan personal som deltar i patientarbetet eller direkt i kundservicen och
4. tillämpas den fjärde kravnivån på andra befattningar än dem som nämns ovan.

I varje klass finns två alternativa nivåer (till exempel I och IA), av vilka den första



betonar kunskaper i finska medan den senare kunskaper i svenska. Enligt kraven ska "i de sjukvårdsområden där majoritetsspråket är svenska och inom de sjukhusenheter eller specialiteter som hör till Helsingfors universitetssjukhus verksamhetsområde där universitetsundervisning ges på svenska" iakttas behörighetsvillkor som betonar kunskaper i svenska. Det finns inga särskilda bestämmelser om vilka av ovan avsedda enheter som ger undervisning på svenska.

Dessutom möjliggörs beviljande av dispens i fråga om kraven på språkkunskaper, "om den som föreslås bli vald till tjänsten/befattningen saknar kunskaper i någondera av de inhemska språken" eller beviljande av lindring, om den som ska rekryteras "kan uppvisa språkkunskaper enligt en lägre språkkunskapsklass". Utifrån dessa krav är det oklart huruvida tjänsten eller befattningen kan tillsättas med en person som inte har tillräckliga språkkunskaper i någondera av de inhemska språken. Vi kan stå inför ett sådant behov bland annat i fråga om forsknings- och expertuppgifter till vilka det rekryteras en utländsk expert och som inte omfattar patientarbete eller upprättande av journalhandlingar. Beslutet om att tillämpa dispens eller lindring ska fattas senast då personen anställs.

Det finns tydliga behov att revidera de nuvarande kraven på språkkunskaper i synnerhet då de grundar sig på HUS tidigare indelning i sjukvårdsområden. Efter att den slopades kan kraven på språkkunskaper inte längre tillämpas ändamålsenligt. Nuvarande krav på språkkunskaper betraktas dessutom som komplicerade då de omfattar åtta olika språkkunskapsklasser. De rekryterande cheferna känner inte heller till dem särskilt bra. Bestämmelserna om beviljande av dispens bör också förtydligas och i särskilda fall möjliggöra beviljande av dispens i fråga om kraven på språkkunskaper samtidigt för båda språken. Kraven på språkkunskaper för verkställande direktören, chefsöverläkaren och utvärderingsdirektören fastställs numera i 40 § i förvaltningsstadgan och de ska strykas ur de krav på språkkunskaper som styrelsen godkänner.

Utgångspunkten i beredningen av de nya kraven på språkkunskaper har varit att en patient med kontaktspråket svenska alltid möts av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och kundtjänstmedarbetare som har tillräckliga kunskaper i svenska. Kraven på språkkunskaper ska alltså trygga tillgodoseendet av språklig service i HUS verksamhet, men samtidigt får de inte försvåra tillgången på personal. Kraven ska å ena sidan vara enhetliga för HUS, men de bör också ta hänsyn till att behovet av språklig service skiljer sig mellan olika ekonomiska regioner i Nyland. Till exempel vid Borgå sjukhus är efterfrågan på svenskspråkig service förhållandevis större än vid Hyvinge sjukhus. Även i de ekonomiska regioner i Nyland där befolkningen i huvudsak är finskspråkig ska man kunna erbjuda tjänster även på svenska för alla som valt svenska som kontaktspråk.

Med det utgångsläget som nämns ovan är det svårt att permanent fastställa behörighetsvillkor som gäller hela personalen i fråga om språkkunskaper. Hela personalen behöver inte förutsättas ha goda muntliga kunskaper i svenska, men med tanke på patientvården och kundservice bör en tillräcklig andel av personalen ha goda muntliga kunskaper. Således föreslås det att den rekryterande chefen fastställer den språkkunskapsnivå som krävs utifrån den på förhand fastställda nivån då tjänsten utlyses. I samband med rekryteringen ska det alltid göras en utredning av språkkunskaperna hos den som rekryteras och förmågan att betjäna på båda inhemska språken ska alltid betraktas som en merit även om det inte förutsätts i kraven på språkkunskaper. Motsvarande flexibla behörighetsvillkor används inom tjänstebeteckningarna för överläkare och avdelningsöverläkare, där båda har två alternativa behörighetsvillkor och i det ena krävs docentkompetens. Docentkompetens krävs vid enheter som hör till universitetssjukhuset.

Nuvarande kriterier koncentreras till tre språkkunskapsklasser, av vilka de två första har två nivåer. Språkkunskapsklasserna är 1) personer som avlagt högskoleexamen 2) personer som deltar i patientarbete och kundservice och 3) annan personal. Enskilda befattningar kan dessutom ha ett särskilt krav på språkkunskaper förenat med behörighetsvillkoret. Då befattningar ledigförklaras ska cheferna fastställa om en högre eller lägre nivå på kunskaper i svenska ska tillämpas när det gäller befattningen. I definitionen av språkkunskapsnivåerna tillämpas Statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (SRF 481/2003). De föreslagna språkkunskapsklasserna och -nivåerna är följande:

Klass	Krav	Tillämpas på
I	God förmåga att använda finska i tal och skrift samt nöjaktig förmåga att använda svenska i tal och skrift	Uppgifter där behörighetsvillkoret är högskoleexamen (med undantag för uppgifter som anges i förvaltningsstadgan)
IA	God förmåga att använda svenska i tal och skrift samt nöjaktig förmåga att använda finska i tal och skrift	Uppgifter där behörighetsvillkoret är högskoleexamen (med undantag för uppgifter som anges i förvaltningsstadgan)
II	God förmåga att använda finska i tal och nöjaktig förmåga att använda finska i skrift samt nöjaktig förmåga att använda svenska i tal	Uppgifter som inte hör till klass I/IA, men där man deltar i patientarbete eller direkt i kundservice

IIA	God förmåga att använda svenska i tal och nöjaktig förmåga att använda svenska i skrift samt nöjaktig förmåga att använda finska i tal	Uppgifter som inte hör till klass I/IA, men där man deltar i patientarbete eller direkt i kundservice
III	Nöjaktig förmåga att använda finska i tal ELLER nöjaktig förmåga att använda svenska i tal	Uppgifter som inte hör till klasserna I/IA eller II/IIA

De tillämpade kraven på språkkunskaper följs årligen upp för varje resultatenhet i fråga om hela resultatenhetens personal och de rapporteras till nationalspråksnämnden. För det krävs tillräckligt informationssystemstöd. Målnivåer för de tillämpade kraven på språkkunskaper (till exempel en viss procentuell andel av personalen som har en högre kunskapsnivå i svenska) är inte ändamålsenliga i det här skedet, eftersom huvuddelen av enheternas personal har rekryterats med nuvarande behörighetskrav och på så sätt finns inga uppföljningsdata.

Dessutom är det meningen att en person som rekryterats med högre krav på språkkunskaper i svenska automatiskt beviljas högre språkbrukstillägg från början av anställningsförhållandet. HUS språkbrukstillägg är indelat i två kategorier, där grunderna för beviljande av det lägre är aktiv användning av språket och grunderna för beviljande av det högre är aktiv användning av språket och goda muntliga språkkunskaper. I princip ska det högre behörighetsvillkoret beaktas i den uppgiftsrelaterade lönen, men genom att villkoret beaktas som ett särskilt tillägg blir det dock möjligt att korrekt beakta eventuella höjningar av tillägget.

Nuvarande bestämmelser om beviljande av dispens eller lindring i fråga om kraven på språkkunskaper möjliggör beviljande av dispens eller lindring endast i fråga om minoritetsspråket. Även i de befintliga anvisningarna fäster man vikt vid att "personer som arbetar inom patientvården ska kunna båda de inhemska språken på det sätt som förutsätts i klassificeringen av språkkunskaper, så att både kommunikationen och anteckningar i journalhandlingarna kan ske på korrekt sätt." Enligt förslaget ska dispens eller lindring i fortsättningen kunna beviljas samtidigt i fråga om båda de inhemska språken under förutsättning att den person som ska rekryteras inte arbetar inom patientvården eller skriver journalhandlingar. Dispens eller lindring kan beviljas på följande villkor:

1. Dispens kan beviljas om den som föreslås bli vald till tjänsten eller befattningen saknar kunskaper i något av eller båda de inhemska språken.
2. Lindring kan beviljas om den som föreslås bli vald till tjänsten eller befattningen

saknar språkkunskaper enligt den klass som krävs men personen kan uppvisa språkkunskaper enligt en lägre språkkunskapsklass. Likaså kan lindring beviljas om den som föreslås bli vald i stället för förmåga att använda språket i tal och skrift endast kan använda språket i tal.

3. Vid beviljande av dispens eller lindring ska särskild vikt fästas vid enhetens förmåga att ge språklig service.
4. För personer som arbetar inom patientvården eller upprättar patientjournaler kan dispens inte beviljas i fråga om de båda inhemska språken samtidigt.
5. Beslut om beviljande av dispens ska fattas senast när personen anställs.

Vid bedömning av fördelar och risker med den föreslagna ändringen bör som en fördel betraktas att man genom att i samband med varje rekrytering särskilt fastställa kraven på språkkunskaper styr de rekryterande cheferna att regelbundet bedöma det språkliga kunnandet inom sin enhet. Eftersom kraven på språkkunskaper är flexibla, utgör de inget hinder för rekrytering ens då det råder brist på arbetskraft. Dessutom tillåter en uppdaterad praxis för dispens och lindring rekrytering av experter till specialuppgifter. En risk med förändringen är att den högre kravnivån för svenska inte tillämpas i tillräcklig grad, men denna risk kan hanteras genom uppföljning av de tillämpade kraven på språkkunskaper och vid behov genom att fastställa bindande målnivåer för tillämpning av högre krav.

Den föreslagna ändringen har behandlats i nationalspråksnämnden den 1 februari 2024 § 4. Nämnden antecknade den föreslagna ändringen för kännedom och lade som sin åsikt fram att man i kravet på språkkunskaper ska betona tryggheten av patientvård på svenska genom att säkerställa att personal som kan svenska möter de patienter vars kontaktspråk är svenska. I en idealisk situation ska det finnas personer med tillräckliga kunskaper i svenska på varje arbetsskift. Den föreslagna ändringen har behandlats i personalutskottet den 20 mars 2024.

## **Beslutsförslag**

Sammanslutningens styrelse beslutar att fastställa nya krav på språkkunskaper för HUS-sammanslutningen från och med den 1 maj 2024. De nya kraven ska ersätta de tidigare på följande sätt:

1. Tjänster och befattningar indelas med undantag för de tjänster som anges i förvaltningsstadgan enligt de behörighetsvillkor som fastställts för dem i de tre klasser som nämns i motiveringstexten. De två första klasserna har två nivåer.
2. Den chef som rekryterar fastställer den språkkunskapsklass som ska tillämpas på befattningen före befattningen utlyses. Språkkunskapsklasserna ska tillämpas så att enhetens förmåga att ge språklig service på de båda inhemska språken enligt patienternas och kundernas behov tryggas. Patienterna och

kunderna ska mötas av en person som kan det kontaktspråk, finska eller svenska, som de har valt.

3. Dispens eller lindring i fråga om kraven på språkkunskaper kan beviljas på de villkor som beskrivs i motiveringen.

**Beslut**

Beslutsförslaget godkänns.

**Offentlighet**

Offentligt

**Grund för beslutsrätten**

Förvaltningsstadga § 40 och 55

**Tilläggsuppgifter**

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi  
Utvecklingschef Nina Colliander-Nyman, nina.colliander-nyman@hus.fi

**För kännedom**

Personaldirektör Outi Sonkeri  
Direktör för anställningsärenden Laura Lindholm  
Utvecklingschef Tiina Auranne  
Utvecklingschef Nina Colliander-Nyman  
HUS rekrytering, rekrytointi@hus.fi

## 41 § Val av medlem till nationalspråksnämnden

### Redogörelse

Ordinarie medlemmen i nationalspråksnämnden, Mikael Forsbäck, är avliden och en ny medlem ska väljas i stället för honom. Forsbäcks hemort har varit Helsingfors.

Sammanslutningens stämma väljer medlemmar i nationalspråksnämnden.

### Bestämmelser om val av medlem i nationalspråksnämnden

Enligt 19 § i grundavtalet väljs bland de personer som hör till den svenskspråkiga språkminoriteten i området som hör till HUS-sammanslutningen nio medlemmar och personliga ersättare för dem till nationalspråksnämnden.

Enligt 81 § i lagen om välfärdsområden är den valbar till ett organ i en välfärdssammanslutning som enligt 76 § är valbar till ett förtroendeuppdrag inom något av de välfärdsområden som är medlemmar i sammanslutningen. Valbar är dock inte en statstjänsteman som sköter tillsynsuppgifter som direkt gäller välfärdsområdesförvaltningen eller en person som är anställd hos samma välfärdssammanslutning.

Valbar till ledamot i en välfärdssammanslutnings andra organ än dess stämma är inte heller den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i organet.

Enligt 61 § i lagen om välfärdsområden kan det i grundavtalet bestämmas att välfärdssammanslutningens andra organ än fullmäktige och stämman ska ges en sammansättning som svarar mot den andel röster som olika grupper som är representerade i fullmäktige i de välfärdsområden som är medlemmar i sammanslutningen har fått inom sammanslutningens område vid välfärdsområdesvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen.

I grundavtalet för HUS-sammanslutningen har det inte avtalats om tillämpning av den politiska proportionalitetsprincipen, vilket innebär att den politiska proportionalitetsprincipen inte iaktas i sammansättningen av nationalspråksnämnden.

Enligt 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska kvinnor och män

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/13234/2022

vara representerade till minst 40 procent vardera i välfärdssammanslutningens organ, om inte något annat följer av särskilda skäl. Kravet bedöms separat för ordinarie medlemmar och för ersättare. För närvarande finns det fyra kvinnor och fyra män bland medlemmarna. Den utvalda kan vara av båda könen.

**Beslutsförslag**

Sammanslutningens styrelse beslutar att föreslå till sammanslutningens stämma att den väljer en medlem till nationalspråksnämnden för nämndens återstående mandatperiod.

**Beslut**

Beslutsförslaget godkänns.

**Offentlighet**

Offentligt

**Grund för beslutsrätten**

Grundavtal § 13

**Tilläggsuppgifter**

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

**För kännedom**

**42 § Beslut som inkommit gällande förfarandet med övertagningsrätt enligt § 97 i välfärdsområdeslagen****Redogörelse**

HUS-sammanslutningens styrelse har beslutat 14.12.2022 § 62, att följande beslut rapporterats till styrelsen för övervägande av övertagningsrätt:

1. val av verkställande direktörens eller resultatområdesdirektörernas direkt underställda till en tjänst eller befattning
2. behovsprövade tjänstledigheter eller feriearbeten på över sex månader som beviljats direkt underställda till verkställande direktören eller resultatområdesdirektörerna
3. upphandlingar vars uppskattade värde överstiger 100 000 euro
4. ibruktagande av servicesedel
5. beslut om beviljande av skadestånd som överstiger 10 000 euro
6. beslut om delegering av beslutanderätt

För en möjlig användning av upptagningsrätten enligt 97 § i lagen om välfärdsområden, meddelas sammanslutningens styrelse om de i bilaga 1 nämnda besluten som har funnits till påseende i de förtroendevaldas mötesportal.

**Beslutsförslag**

Sammanslutningens styrelse beslutar att inte behandla beslut som avses i 97 § i välfärdsområdeslagen och som räknas upp i bilaga 1.

**Beslut**

Beslutsförslaget godkänns.

**Offentlighet**

Offentligt

**Grund för beslutsrätten**

Förvaltningsstadga § 33 ja 35

**Tilläggsuppgifter**

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

**Bilagor**



1. Beslutsförteckning

**För kännedom**

## 43 § Övriga ärenden

### Redogörelse

1. Mötestidtabellen för sammanslutningens styrelse för 2024 och ärenden som behandlas på mötena.

Tid	Ärenden som ska behandlas
<i>den 24 april</i>	<i>Sammanslutningens styrelses aftonskola</i> - verksamhet och ekonomi i februari - principer för att utarbeta budgetförslaget för 2025 - budgetramen för 2025
den 6 maj	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i mars - budgetramen för 2025, förslag för sammanslutningens stämma - utvärderingsberättelsen för 2023 - övriga ärenden i sammanslutningens stämma
den 3 juni	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i april
<i>den 13 juni</i>	<i>Sammanslutningens stämma</i> - godkännande av bokslutet för 2023 och revisionsberättelsen - utvärderingsberättelsen för 2023 - budgetramen för 2025
den 19 augusti	Sammanslutningens styrelse - verkställighet av sammanslutningens stämmas beslut från den 13 juni 2024 - verksamhet och ekonomi i juni
<i>den 22 augusti</i>	<i>Sammanslutningens styrelses aftonskola</i> - investeringar som ingår i ekonomiplanen för 2025-2028
den 2 september	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i juli - mötesschema för sammanslutningens styrelse och sammanslutningens stämma 2025
den 7 oktober	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i augusti
<i>den 17 oktober</i>	<i>Sammanslutningens styrelses aftonskola</i> - preliminär behandling av budgeten för 2025
den 4 november	Sammanslutningens styrelse - budgeten, "första kapitlet" - verksamhet och ekonomi i september
den 18 november	Sammanslutningens styrelse - budgeten, "andra kapitlet"

	- budgetförslaget för 2025 till sammanslutningens stämma - övriga ärenden i sammanslutningens stämma
den 2 december	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i oktober
den 19 december	<i>Sammanslutningens stämma</i> - budgeten och ekonomiplanen för 2025-2027
den 30 december	Sammanslutningens styrelse - verkställande av sammanslutningens stämmas beslut från den 20 december 2024 - verkställande av personalplanerna för 2025, förändringar i befattnings- och behörighetsvillkoren samt inrättande och ändring av tjänster - fastställande av investeringsprogrammet för 2025-2028 - framställning till social- och hälsovårdsministeriet med förslag till investeringsprogram för 2026 och investeringsplan för 2027-2029

## 2. Samarbetet mellan HUS-sammanslutningen och TERHO-stiftelsen

Tilläggsmaterial 1: Promemoria Samarbetet mellan HUS-sammanslutningen och TERHO-stiftelsen

### Beslutsförslag

Antecknas för kännedom.

### Ärendets behandling

Sekreteraren informerade om att kommande styrelsemöten (den 6 maj och följande möten) kommer att hållas i Brosjukhuset, konferensrum NH S4.11. Mötesrummet ligger på bron vid Cancercentrum.

### Beslut

Antecknades för kännedom. Sammanslutningens styrelse beslutade att mötesplatsen i framtiden ska vara Brosjukhusets konferensrum NH S4.11.

### Offentlighet

Offentligt

### Grund för beslutsrätten

Förvaltningsstadga § 86

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/215/2024

**Tilläggsuppgifter**

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, [foramn.efternamn@hus.fi](mailto:foramn.efternamn@hus.fi)

**För kännedom**

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

HUS/215/2024

**44 § Informationsärenden****Redogörelse****Verkställande direktörens översikt**

- verkställande direktör Matti Bergendahl

**Tillgång till vård**

- chefsöverläkare Markku Mäkijärvi

**Beslutsförslag**

Antecknas för kännedom.

**Beslut**

Antecknades för kännedom.

**Offentlighet**

Offentligt

**Tilläggsuppgifter**

Verkställande direktör Matti Bergendahl, fornamn.efternamn@hus.fi

Chefsöverläkare Markku Mäkijärvi, fornamn.efternamn@hus.fi

**För kännedom**

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

**ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING OCH FÖRBUD MOT BEGÄRAN OM OMRÖVNING****Omprövning får inte begäras på beslut som nämns nedan.**

Enligt 141 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) får omprövning och välfärdsområdesbesvär inte anföras över följande beslut, eftersom beslutet endast gäller beredning eller verkställande, paragrafer: 36, 37, 38, 41, 42, 43, 44 §§

Enligt 6 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) eller andra författningar får följande beslut inte överklagas genom besvär, kriterier och paragrafer för besvärsförbud:

Behandlingen av privaträttsliga ärenden i anknytning till beslut hör till Helsingfors tingsrätts behörighet, paragrafer:

**Beslut tagna av detta möte kan överklagas enligt anvisningarna nedan.**

Anvisning för begäran av omprövning, anvisning i punkt 1, paragrafer: 39, 40 §§

**Eftersom omprövning av de beslut som nämns här kan begäras, får ändring av dem inte sökas genom besvär.**

Upphandlingsärende, anvisningar i punkterna 2 och 3, paragrafer:

Välfärdsområdesbesvär till Helsingfors förvaltningsdomstol, anvisning i punkt 4, paragrafer:

Förvaltningsbesvär till Helsingfors förvaltningsdomstol, anvisning i punkt 4, paragrafer:

**1. ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING****Rätt att begära omprövning**

Begäran om omprövning kan göras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part). Begäran om omprövning av ett beslut fattat av en myndighet inom HUS-sammanslutningen får också göras av ett välfärdsområde som är medlem i HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad samt deras medlemmar. Begäran om omprövning ska göras skriftligen.

**Förbud mot begäran om omprövning**

Omprövning får inte begäras i fråga om ett beslut som endast gäller beredning eller verkställande, ett beslut med anledning av en omprövning eller ett beslut i vilket ändring söks med stöd av någon annan lag än lagen om välfärdsområden (611/2021).

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

## Omprövningsmyndigheten

Begäran om omprövning av ett beslut av sammanslutningens styrelse riktas till sammanslutningens styrelse.

Begäran om omprövning av ett beslut av koncernsektionen riktas till sammanslutningens styrelse.

Begäran om omprövning av ett beslut av revisionsnämnden riktas till revisionsnämnden.

Sammanslutningens styrelse behandlar begäran om omprövning också ifall den har utnyttjat sin övertagningsrätt enligt (611/ 2021) 97 § i lagen om välfärdsområden att överta beslut av en underlydande nämnd eller sektion.

## Tidsfrist för begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska göras inom 14 dagar från delfående av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet, om inte något annat visas, sju dagar efter det att brevet skickades, den tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet skickades, vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som anges på delfåendebeviset. En medlem av välfärdsområdet anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet är framlagt i det allmänna datanätet.

Dagen då delfäendet sker räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen för omprövning är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får begäran om omprövning tillställas mottagaren den första vardagen därefter.

## Innehållet i begäran om omprövning

Begäran av omprövning måste innehålla

- beslutet i vilket omprövning begärs,
- till vilka punkter i beslutet omprövning begärs och vilka ändringar begärs,
- motiveringarna till begäran om omprövning,
- vad rätten att begära omprövning grundar sig på, om inte beslutet som är föremål för begäran om omprövning gäller den som har gjort det,
- namn, hemkommun och kontaktuppgifter för den som begär omprövning,
- kontaktuppgifter för eventuell ombud eller eventuell laglig företrädare samt
- postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar i ärendet kan sändas.

## Bilagor till begäran om omprövning

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

Till omprövningsbegäran ska bifogas

- beslutet som är föremål för begäran om omprövning jämte anvisningar om hur omprövning ska begäras,
- en utredning om när den som begär omprövning har delgivits beslutet eller någon annan utredning om när tidsfristen för begäran om omprövning har inletts samt
- handlingar som den som begär omprövning åberopar som stöd för sin begäran, om de inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Förfrågningar om bilagor till omprövningsmyndighetens beslut kan riktas till HUS Registratur.

Vid utlämnandet av uppgifter ur sekretessbelagda handlingar tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

### **Inlämning av omprövningsbegäran**

Parten eller en av parten befullmäktigad person ska tillstålla omprövningsmyndigheten en begäran om omprövning till HUS Registratur, vars kontaktuppgifter nämns i punkt 5.

Begäran om omprövning ska lämnas in i så god tid att den hinner fram den sista dagen av tidsfristen för begäran om omprövning före HUS Registraturs kundtjänst stängs. På eget ansvar kan begäran om omprövning skickas med post, bud, fax eller e-post.

## **2. BESVÄRSANVISNING**

Den som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller med något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan lämna in ett skriftligt yrkande på upphandlingsrättelse enligt 132-134 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). En anbudsgivare som har deltagit i anbudsförfarandet eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) får yrka på upphandlingsrättelse. Upphandlingsrättelsen ska lämnas in skriftligt.

### **Myndighet som behandlar upphandlingsrättelsen**

Upphandlingsrättelsen riktas till det organ eller den tjänsteinnehavare i den upphandlande enheten som fattat upphandlingsbeslutet.

### **Tidsfrist för inlämning av begäranden om omprövning**

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse inom 14 dagar från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut eller annat avgörande i upphandlingsförfarandet.

*Parten* anses ha fått del av upphandlingsbeslutet jämte bifogade handlingar vid elektronisk delgivning den dag då det elektroniska meddelande som innehåller beslutet jämte bifogade



HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

handlingar står till mottagarens förfogande i mottagarens mottagningsanordning på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått ta del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis. Delfåendedagen räknas inte med i den utsatta tiden.

Om den sista dagen av tidsfristen infaller på en helgdag eller någon annan motsvarande dag, då arbete inte utförs på ämbetsverket, får yrkandet lämnas in första vardagen därpå. Tidpunkten för när yrkandet på upphandlingsrättelsen har inletts och när den behandlas påverkar inte den tidsfrist inom vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

### **Upphandlingsrättelsens innehåll**

Ur upphandlingsrättelsen måste framgå

- partens namn och hemkommun,
- postadress och övriga kontaktuppgifter till vilka meddelanden i saken kan skickas,
- det beslut som rättelseyrkandet gäller samt
- till vilken del rättelse yrkas och vilka ändringar som yrkas i beslutet samt grunderna för dessa.

Om någon annan än parten själv för talan, ska i yrkandet också nämnas denna persons namn, hemkommun, postadress och övriga kontaktuppgifter till vilka meddelanden i saken kan sändas.

Om yrkandet sänds som brev, ska parten eller dennes lagliga företrädare eller ombud egenhändigt underteckna yrkandet. Om yrkandet lämnas in per e-post och det finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet, kan yrkandet begäras i original med underskrift (lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet 13/2003).

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de handlingar som parten åberopar om de inte redan innehas av upphandlingsenheten.

Förfrågningar om bilagor till upphandlingsbeslutet kan riktas till HUS Registratur. Registraturens kontaktuppgifter nämns i punkt 5.

Uppgifter ur sekretessbelagda handlingar lämnas ut enligt bestämmelserna i lagen om

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

### **Adress för inlämnande**

Parten eller en av parten befullmäktigad person ska lämna in yrkanden riktade till myndigheten som behandlar upphandlingsrättelsen till HUS Registratur. Registraturens kontaktuppgifter nämns i punkt 5.

Yrkandet ska lämnas in såpass tidigt att det hinner fram på tidsfristens sista dag innan registraturen stängs. Yrkandet kan på eget ansvar sändas med post, bud, fax eller e-post.

### **3. BESVÄRSANVISNING TILL MARKNADSDOMSTOLEN**

Anbudsgivaren, parten som gjort anbudsansökan, eller andra som saken gäller, kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Besvärsrätten gäller beslut om offentliga upphandlingar som överskrider det nationella och EU-tröskelvärdet.

#### **Besvärsförbud**

Enligt 163 § i upphandlingslagen får ändring inte sökas i ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) eller lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

En part får inte söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal genom besvär om inte marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av ärendet enligt 146 § i upphandlingslagen.

#### **Förande av ett ärende till marknadsdomstolen**

Om det vid en upphandling har förfarits i strid med upphandlingslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med Europeiska gemenskapens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling, kan den som saken gäller, eller en annan part som nämns i 145 § i lagen om offentlig upphandling och koncession genom besvär föra ärendet till marknadsdomstolen och föra talan i ärendet.

Marknadsdomstolen behandlar inte en ansökan vars uppskattade värde är mindre än de tröskelvärden som föreskrivs i 25 § i upphandlingslagen.

Om de påföljder som marknadsdomstolen har till sitt förfogande bestäms i 16 kapitlet i upphandlingslagen.

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

För sammanslutningens del är beslutet inte bindande förrän det blivit klart huruvida ett högre organ använder sin övertagningsrätt i ärendet enligt 97 § i lagen om välfärdsområden.

Delgivningen av beslutet innebär inte att ett avtal har ingåtts. Enligt 128 § i upphandlingslagen ska den upphandlande enheten efter det att beslutet har fattats ingå ett skriftligt kontrakt om upphandlingen. Vid upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdet kan upphandlingskontraktet ingås och verkställas tidigast 14 dagar efter delgivningen av beslutet

### **Besvärstillstånd**

Enligt 146 § i upphandlingslagen får ändring i en upphandling som grundar sig på ramavtal inte sökas genom besvär, om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet.

Tillstånd ska beviljas om:

1. det är viktigt att behandla ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden; eller
2. det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

### **Tidsfrist för besväret**

Om inte något annat bestäms i lag, ska besvären lämnas in skriftligen inom 14 dagar från det att parten i fråga har fått ta del av upphandlingsbeslutet inklusive besväransvisning.

Besväret ska anföras inom 30 dagar från det att parten i fråga har fått del av beslutet, om den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt med stöd av 130 § 1 punkten i upphandlingslagen utan att iaktta väntetiden.

Besvären ska lämnas in senast sex månader efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått ta del av upphandlingsbeslutet inklusive besväransvisning och upphandlingsbeslutet eller besväransvisningen har haft *väsentliga* brister.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits av *parten* den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevlades per post till mottagaren anses mottagaren ha fått ta del av

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis. Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen.

Om den sista dagen för tiden för inledande av ett ärende infaller på en helgdag eller någon annan motsvarande dag, då man inte arbetar på ämbetsverket, får handlingarna lämnas in hos marknadsdomstolen första vardagen därpå.

### **Besvärets innehåll**

I besväret måste meddelas

- det upphandlingsärende som besväret gäller och
- ändringssökandens yrkanden och grunderna för dessa
- när det gäller en upphandling som grundar sig på ett ramavtal ska i besvärsskriften motiveras varför behandlingstillstånd bör beviljas
- ändringssökandens namn och hemkommun
- postadress och telefonnummer till vilka meddelanden i saken kan sändas till ändringssökanden

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ett ombud eller om någon annan person har avfattat besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges.

Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i original eller kopia, i vilket ändring söks samt
- bevis över dagen för delfåendet av beslutet eller annan utredning över när tidpunkten för inledande av ett ärende började.

Till besvärsskriften ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sitt yrkande. Ombudet ska till ansökan foga en fullmakt i enlighet med vad som bestäms i 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Förfrågningar om bilagor till upphandlingsbeslutet kan riktas till HUS Registratur.

Uppgifter ur sekretessbelagda handlingar lämnas ut enligt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

### **Meddelande om begäran om omprövning till den upphandlande enheten**

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende med stöd av 148 § i upphandlingslagen ska skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen.

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten på den ifrågavarande enhetens registraturs adress senast då besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen.

Inlämnande av besvärsskriften

Besväret ska lämnas in till marknadsdomstolen, vars kontaktuppgifter är:

**Marknadsdomstolen**

Banbygggarvägen 5  
00520 Helsingfors  
Telefon: 029 564 3300  
Fax: 029 564 3314  
markkinaoikeus@oikeus.fi

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Besväret ska vara framme den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolens tjänstetid löper ut. Själva delfåendedagen räknas inte med.

Ansökan kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, per bud, per fax eller e-post, enligt vad som föreskrivs i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

För behandling av ärendet i marknadsdomstolen uppbärs en rättegångsavgift enligt gällande lag (lagen om domstolsavgifter, (1455/2015).

(Lag om domstolsavgifter: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>)

**4. BESVÄRSANVISNING TILL HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL****Besvärsrätt**

Ändring i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom kommunalbesvär endast av den som lämnat in rättelseyrkandet. Om beslutet med anledning av begäran om omprövning har ändrats eller om det är fråga om fullmäktiges beslut, får ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär även av den som beslutet gäller eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), sammanslutningens medlemskommun samt kommunens medlem.

Välfärdsområdesbesvär får anföras på den grund att

1. beslutet har tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

3. beslutet annars strider mot lag.

Förvaltningsbesvär får anföras över ett beslut enligt vilket ett förvaltningsärende har avgjorts eller inte undersökts.

### **Besvärsförbud**

Välfärdsområdesbesvär eller förvaltningsbesvär får inte anföras över ett beslut som gäller endast förberedelse eller verkställande.

Ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet får inte överklagas med stöd av lagen om välfärdsområden (611/2021) eller lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Besvärsförbudet baserar sig på 163 § i upphandlingslagen.

### **Besvärstid**

Skriftligt besvär skall anföras inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet, om inte något annat visas, sju dagar efter det att brevet skickades, den tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet skickades, vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som anges på delfåendebrevet. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet är framlagt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Om den sista dagen för besvär är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får besväret tillställas mottagaren den första vardagen därefter.

### **Besvärets innehåll**

I besväret ska nämnas

- beslutet på vilket ändring yrkas
- på vilken del ändring yrkas och vilka ändringar som yrkas i beslutet,
- motiveringar för yrkandena
- vad rätten att överklaga grundar sig på, om inte beslutet som är föremål för begäran om omprövning gäller den som har gjort det,
- ändringssökandens namn, hemkommun och kontaktuppgifter,
- kontaktuppgifter för eventuellt ombud eller eventuell laglig företrädare samt
- postadress och eventuell annan adress till vilken rättegångshandlingarna kan sändas.

### **Bilagor till besväret**

Till besvärsskriften ska fogas:

- beslutet som är föremål för begäran av omprövning med besvärсанvisningar,

HUS-sammanslutningen  
Styrelse för sammanslutningen

25.3.2024

- en utredning om när den som begär omprövning har delgivits beslutet eller någon annan utredning om när tidsfristen för begäran om omprövning har inletts samt
- handlingar som den som begär omprövning åberopar som stöd för sin begäran, om de inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Förfrågningar om bilagor till beslutet i vilket ändring söks kan riktas till HUS Registratur.

Vid utlämnandet av uppgifter ur sekretessbelagda handlingar tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

### **Tillställande av besvär**

Ändringssökanden eller av ändringssökanden befullmäktigad person ska lämna in besväret till Helsingfors förvaltningsdomstol, vars kontaktuppgifter är följande:

#### **Helsingfors förvaltningsdomstol**

Banbyggarvägen 5  
00520 Helsingfors  
Tfn: 029 564 2000  
Fax: 029 564 3314  
helsinki.hao@oikeus.fi

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Handlingarna skickas på eget ansvar per post, bud, fax eller e-post. Besväret med bilagor ska nå förvaltningsdomstolen innan besvärstiden går ut.

Förutsättningarna för och storleken på den rättegångsavgift som uppbärs för behandling av besvär vid förvaltningsdomstolen bestäms i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Om en rättegångsavgift uppbärs, är dess belopp 270 €. (Lag om domstolsavgifter: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>)

### **5. KONTAKTUPPGIFTER**

#### **HUS Registratur**

Postadress: PB 200, 00029 HUS  
Besöksadress: Maruddsvägen 74, Iiris-centret, 00930 Helsingfors  
Telefonväxel: 09 4711  
Tfn: 050 428 7837  
Fax: 09 471 75500  
E-post: kirjaamo@hus.fi  
Kundtjänst vardagar kl. 9.00-15.00.